

Ανδρέας Παναγιώτου – Λεμεσός 28.11.14

... Στη πιο κρίσιμη όπως αποδείχθηκε περίοδο της ζωής του μέσα από εκείνο το υπέροχο και ίσως ανεπανάληπτο αγωνιστικό και ιδεολογικό πνεύμα της τότε εποχής του Απελευθερωτικού μας Αγώνα. Κάτω από τρομερά δύσκολες συνθήκες και περιστάσεις. Περιστάσεις σκληρής δοκιμασίας, γεμάτες όμως με περιεχόμενο και αξίες, ηθική και πνευματική ανάταση, πατριωτική έξαρση και περηφάνια, ένταση, κινδύνους, αγωνίες και στερήσεις.

Μεγάλος δάσκαλος στους συναγωνιστές του, μέσα από τις ατελείωτες συζητήσεις που έκαναν μέρες και νύκτες. Τις αναζητήσεις και τους προβληματισμούς τους.

Κάτω από την απόλυτη ηρεμία της μοναξιάς και την μαγεία της φύσης, του βουνού και του κάμπου, της θάλασσας και του νερού όπως τις αντικρίζανε από τις ψηλές βουνοκορφές του Πενταδάκτυλου, που ο Μάτσης σχεδόν τα Θεοποιούσε αφού ήταν ονειροπόλος και ασφαλώς φυσιολάτρης.

Ανεξάντλητες συζητήσεις για όλα τα θέματα: ιστορικά, πολιτικά, κοινωνικά, επιστημονικά, λογοτεχνικά, ποίηση, δογματικά και φιλοσοφικά ανατρέχοντας σε πηγές από τους παλαιότερους τον Ηρόδοτο, τον Θουκυδίδη, τον Αριστοτέλη, τον Πλάτωνα, τον Σωκράτη μέχρι και τους νεότερους, τον Νίτσε, τον Φρόϊτ, τον Έγκελς και τον Μάρξ, τον Αϊστάϊν.

Εξέταζαν τα φυσικά και μεταφυσικά μυστήρια για την δημιουργία, την ύπαρξη, την εξέλιξη, την ζωή και τις αξίες της, την ανθρώπινη νόηση και συνείδηση, τα αισθήματα τη ψυχή και το πνεύμα.

Εκείνος από τη μια με τις βαθυστόχαστες φιλοσοφικές του αναλύσεις και αναφορές στις μεγάλες προσωπικότητες της ανθρωπότητας και οι συναγωνιστές του από την άλλη με τις ατομικές, νεανικές προσωπικές τους απόψεις και τις αναφορές στους ήρωες της ελληνικής επανάστασης που ήταν πρότυπα μέχρι εκείνη τη στιγμή στις σκέψεις τους. Ο Κ. Μ. υπομονετικά τους εξηγούσε κάτι περισσότερο.

Δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα που αποτυπώθηκαν στις σκέψεις μου διαμορφώνοντας έτσι και τις δικές μου απόψεις ~~τους~~ στην νεαρή ηλικία που είχαν μόλις είχαν τελειώσει το Γυμνάσιο χωρίς βέβαια πανεπιστημιακή μόρφωση, τονίζει ο Ανδρέας Παναγιώτου.

Μιλούσε με τέτοιο θάρρος γύρω από τα επαναστατικά ζητήματα. Μιλούσε με τέτοιο πάθος που πραγματικά καταλάβαινες ότι έβγαιναν από τα βάθη της ψυχής του.

Έλεγε στο συναγωνιστή του: «Οράτιε, οι αγωνιστές της ελευθερίας δεν έχουν το δικαίωμα της χαλάρωσης, ιδιαίτερα όταν έχουν ζήσει τον εξευτελισμό και την ταπείνωση, της σύλληψης και της φυλάκισης». Πόσο συνειδητά μιλούσε!

Επίμονα μιλούσε για την μοίρα των αγωνιστών μετά το πέρας κάθε αγώνα φέροντας μάλιστα και ιστορικά παραδείγματα. Άλλοι συνήθως είναι αυτοί που εκμεταλλεύονται τους αγώνες και τις θυσίες τους. Παρόλα αυτά, τόνιζε, οι πραγματικοί αγωνιστές θα πρέπει να παραμένουν πάντα ταπεινόφρονες και μετριοφρονες, χωρίς να εκμεταλλεύονται την προσφορά τους και να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση.

Προτροπή του Τομεάρχη αρχηγού τους μετά τον Αγώνα: Πετύχαμε ως αγωνιστές, καλούμαστε τώρα να επιτύχουμε και στη ζωή ως καλοί άνθρωποι, καλοί οικογενειάρχες καλοί και εντιμόφρονες πολίτες για να βοηθήσουμε την πολιτεία να αποδώσει αυτά που χρειάζονται στην κοινωνία.

Δεν ξέρω ειλικρινά πόσο τα καταφέραμε? Ο καθένας θα πρέπει να ^{αναλογιστεί} ~~διανοηθεί~~ για τον εαυτό του μπροστά στο κατόντημα που οδηγηθήκαμε με τα όσα παρακολουθούμε καθημερινά.

Άγνωστο περιστατικό:

Επεισόδιο με στοιχεία σύλληψης στον Καραβά όταν ήταν επικηρυγμένοι καταζητούμενοι Μάτσης (Κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς) – Παναγιώτου (Κεντρικές Φυλακές) μετά την δραπέτευση τους και πήγαν αντάρτες στα βουνά.

Γεγονός που απέσπασε ακόμα και τα συγχαρητήρια των Άγγλων. Όπως είναι γνωστό στην επιστολή που έστειλε τον Ιούνιο του 1958, ο Υπεύθυνος του Special Branch, McGowan, σχολίαζε την προοπτική δυσμενών εξελίξεων, ζητώντας την προσωπική παρέμβαση του Κ. Μάτση για κάποιο σύντομο διάδρομο, κατέληγε με το εξής υστερόγραφο:

«*Congratulations for your escape at Karavas. Συγχαρητήρια για την δραπέτευσή σου στον Καραβά...*»

Δύο από τις βασικές πτυχές της προσωπικότητας του Κυριάκου Μάτση.

Από τη μια το θάρρος, την αποφασιστικότητα, την προθυμία και την ετοιμότητά του για επιβίωση και από την άλλη τις εσωτερικές του ευαισθησίες, το ανθρώπινο φιλότιμο και την αξιοπρέπεια, *την ανθρωπιά*, όπως συνηθίζουμε να λέμε στον τόπο μας.

Εκτός από την ένοπλη δράση με τα μέτρα αντίστασης που εφαρμόστηκαν τότε, οι αγωνιστές προσπαθούσαν να θέσουν υπό πλήρη έλεγχο την κατάσταση ~~και~~ ^{και} την ~~καθοδήγηση~~ αποκόπτοντας κάθε δεσμό του κοινού με την αποικιακή κυβέρνηση. Ιδρύθηκαν τότε ακόμα και διαιτητικές επιτροπές για επίλυση των διαφορών ούτως ώστε ο κόσμος να μην καταφεύγει στα αγγλικά πανεπιστήμια. *δικαστήρια*

Στο πλαίσιο αυτό απαιτήσαν από όλους τους μουχτάρηδες της Κύπρου να υποβάλουν τις παραιτήσεις τους, να παύσουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και να επιστρέψουν τις σφραγίδες και τα έγγραφα της Αγγλοκρατίας.

Ένας μουχταρέος κήρυξε ανταρσία και δεν συμμορφωνόταν προκαλώντας δυσανασχέτηση και αναστάτωση δημιουργώντας πρόβλημα στη συμμόρφωση στις απαιτήσεις *επίσης της οργάνωσης* *ηλέκτουρα*

... παράγοντας στην περιοχή του κ. Παναγιώτου ... δημιουργούσε πρόβλημα στην προσπάθεια του ελέγχου που θέλαμε να έχουμε και την συμμόρφωση στις απαιτήσεις τους. *μαί τει εντάξει μα*

Αφού αρνήθηκε όλες τις συστάσεις και παρατηρήσεις τους αποφάσισαν να οργανώσουν μια επιχείρηση για να τον επιδείξουν δημόσια και να τον αναγκάσουν να συμμορφωθεί. *επιδείξουν*

Ήταν από αυτές τις επιχειρήσεις που διενεργούσαν μερικές φορές και για λόγους εντυπώσεων και επίδειξης της αποφασιστικότητας και των δυνατοτήτων της Οργάνωσης.

Ήταν μια πολύ παρακινδυνευμένη επιχείρηση, γιατί αυτός είχε ένα μεγάλο καφενείο σε μια πλατεία κατοικημένης περιοχής που σύχναζε πολύς κόσμος και διέσχιζε κεντρική οδική αρτηρία με μεγάλη κίνηση και από την οποία περνούσαν συχνά στρατιωτικές και αστυνομικές περιπολίες με οχήματα αλλά και πεζή.

Γι αυτό οργανωθήκαμε πολύ καλά με μια δυνατή ομάδα κι με ένα σχέδιο που θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε όλα τα ενδεχόμενα ακόμη και την πιθανότητα ένοπλης σύλληψής τους με αστυνομική και στρατιωτική περιβολή.

Εκείνες τις μέρες κατέφθασε κι ο Μάτσης. Του εξήγησαν τι συνέβαινε και συμφώνησε πλήρως αλλά και το τι επρόκειτο να κάνουν εξηγώντας του τους κινδύνους, αλλά επέμενε να λάβει μέρος στην επιχείρηση. Μάταιη η προσπάθεια να τον μεταπείσει εξηγώντας του ότι δεν υπήρχε κανένας απολύτως λόγος να διακινδυνεύσει ο ίδιος ως Τομεάρχης. Αυτός όμως επέμενε παρόλο που δεν θα είχε ο ίδιος το πρόσταγμα και την ευθύνη της επιχείρησης.

Ασφαλώς, Αρχηγού παρόντος το θέλημά του γίνεται πάντα σεβαστό.

Το βράδυ όταν συναντήθηκαν για την επιχείρηση όλοι μαζί, όταν και τα άλλα παιδιά διαπίστωσαν ότι θα ήταν και ο αρχηγός μαζί τους, το αντιμετώπισαν όλοι με μεγάλη έκπληξη και δέος.

Ο Μάτσης ζήτησε όπλο κι έτσι έγινε κατά το μοιρασμό του οπλισμού. Αφού ετοιμάστηκαν και δόθηκαν οι τελευταίες οδηγίες πέρασε το όπλο και το κρέμασε στο λαιμό του.

Απέκλεισαν την περιοχή κι η επιχείρηση άρχισε υποχρεώνοντας όλους τους διερχόμενους σε έλεγχο. Αφού αναζήτησαν τον ενδιαφερόμενο τον βρήκαν μετά από πληροφορίες στο σπίτι του πίσω από το καφενείο. Αφού εντόπισαν την είσοδο του σπιτιού, έσπασαν την πόρτα και ρίχθηκαν μέσα. Εκεί ήταν ο ίδιος, η γυναίκα του, τα παιδιά του, οι κόρες του, ο γαμπρός του κι έτρωγαν γύρω από το τραπέζι. Μια ευλογημένη στιγμή για την παράδοση και την κυπριακή οικογένεια τουλάχιστον για την τότε εποχή. Όπως ήταν φυσικό οι άνθρωποι πανικοβλήθηκαν, οι δε γυναίκες έπαθαν νευρικό κλονισμό κι άρχισαν να φωνάζουν, να κτυπιούνται και να ολοφύρονται. Ο Μάτσης έστρεψε αμέσως την προσοχή του σε αυτές και προσπαθούσε να τις καθησυχάσει με τις διαβεβαιώσεις του ότι δεν θα του έκαναν κακό παρα μόνο συστάσεις και παρατηρήσεις.

Αφού εξασφάλισαν τις διαβεβαιώσεις του ότι θα συμμορφωθεί και θα τηρήσει τους όρους που του έθεσαν, για παραδειγματισμό και τιμωρία τον έδεσαν με τα χέρια πίσω πάνω σε ένα στύλο της Ηλεκτρικής που βρισκόταν εκεί. Μάλιστα ο άνθρωπος δεν κρατιόταν στα πόδια του και τον άφησαν καθιστό γεμμένο το κεφάλι προς τα εμπρός για ένα βράδυ αναφέροντάς του ότι θα μπορούσαν να του φέρουν νερό, φαγητό και φάρμακα ακόμα και κουβέρτα αν κρυώσει. Όμως δεν θα επιτρέψει σε κανένα να τον ελευθερώσει προτού περάσουν τρεις ώρες. Προειδοποίησαν επίσης όσους βρισκόταν εκεί να μην τολμήσει κανείς να προτού περάσει μια ώρα προφανώς για να προλάβουν να απομακρυνθούν.

Την νύκτα ο κ.

Έμειναν σκοποί σε διάφορα σημεία και απομακρύνθηκαν... σε κάποια φάση διαπιστώθηκε ότι ο Μάτσης έλειπε.

Ο κ. Παναγιώτου έδωσε οδηγίες να φύγουν οι σύντροφοι τους να πάνε μέχρι την πλαγιά του λόφου και να τους περιμένουν στην κορυφή ~~εκεί~~ ενώ θα πήγαινε ο ίδιος να τον ψάξει. Σκέφθηκε να πάει μέχρι το σπίτι του μουχτάρη. Έμεινε έκπληκτος. Βρήκε τον Μάτση επιμένοντας να τους καθησυχάζει με τις επιβεβαιώσεις του ότι δεν θα του κάνουν κακό. Τον κάλεσε να φύγουν αμέσως γιατί καθυστέρησαν, πράγματι τον άκουσε και ξεκίνησαν. Μόλις όμως άρχισαν να ανηφορίζουν την βουνοπλαγιά αυτός κοντοστάθηκε. Ο κ. Παναγιώτου ανησύχησε μήπως δεν μπορούσε να προχωρήσει λόγω της έντασης του επεισοδίου και της κόπωσης, ή λόγω του ότι ήταν μεγαλύτερης ηλικίας ή λόγω του ότι ήταν κάπως παχύσαρκος. Αυτός όμως για άλλο λόγο σταμάτησε. Νοιαζόταν για τον άνθρωπο που άφησαν πίσω. Του τόνισε ότι άργησαν κι ότι ο άνθρωπος ήταν εντάξει, καλύτερα να φύγουν να απομακρυνθούν όσο είναι καιρός. Αυτός όμως επέμενε ρωτώντας τον μάλιστα με αυστηρό ύφος. Πού είναι ο άνθρωπος, ~~ξαναρώτησε~~. Μόλις του έδειξε ότι ήταν δεμένος στον στύλο της ηλεκτρικής γύρισε και τον είδε πολύ ταραγμένος. Κατάλαβε αμέσως ότι αυτή η εικόνα τον τάρραξε. Πράγματι κατά την διαδρομή ακόμη και όταν έφθασαν στον προορισμό τους σχολίαζε το γεγονός με απaréσκεια. Όσες φορές αναφερόταν στο επεισόδιο είχε τη δική προσωπική του θέση ~~ήταν~~:

«Οτιδήποτε και να συμβαίνει, τόνισε ο Κ. Μ., τέτοια συμπεριφορά είναι απάνθρωπη και ξεπερνά οπωσδήποτε τα επιτρεπτά όρια». Και είχε απόλυτο δίκαιο.

Πόσο τον αδικούσαμε όταν τον χαρακτήριζαν σκληροτράχηλο και αδίστακτο τρομοκράτη.... Δείγμα της ανθρώπινης ευαισθησίας και αξιοπρέπειας ακόμη και ανωτερότητας.

Μεσολάβησαν άλλα γεγονότα κι όταν ο κ. Παναγιώτου ζήτησε να τον δει, του μετέφερε το μήνυμα ότι πολύ θα το ήθελε αλλά έπρεπε να περάσει πρώτα από το Δίκωμο για να επιληφθεί προσωπικά κάποιων προβλημάτων που προέκυψαν εκεί, χωρίς όμως να γυρίσει ποτέ. Τους πρόλαβαν οι στρατιωτικές επιχειρήσεις με το μοιραίο δυστυχώς γι αυτόν αποτέλεσμα, αφήνοντας εκεί την τελευταία του πνοή. Στον Πενταδάκτυλο που δέχθηκε έτσι ξαφνικά και απρόσμενα παντοτινό του ήρωα πλέον και συντροφιά στα σπλάχνα του.

Με την έναρξη των στρατιωτικών επιχειρήσεων αποκλείοντας πρώτα το Κάρμι όπου συνήθιζε να μένει ο Μάτσης και την γύρω περιοχή με επέκταση μέχρι τον Άγιο Γεώργιο και προτού ακόμη επεκταθούν και σε άλλες περιοχές, έστειλα επειγόντως μήνυμα αν μπορεί να διαφύγει προς την περιοχή Καραβά - Λαπήθου κι από εκεί θα τον στέλναμε σε ασφαλές απομακρυσμένο καταφύγιο που ούτε ο χάρος να τον ζητούσε δεν θα μπορούσε να τον βρει. Εκεί που αναγκαστήκαμε κι εμείς τελικά να καταφύγουμε ευτυχώς για να σωθούμε.

Πήρα την απάντηση να μην ανησυχώ γιατί βρίσκεται ασφαλές εκτός του κλοιού των στρατιωτικών επιχειρήσεων καθοδόν προς τον προορισμό του. Έχοντας υπόψη ότι ο τελικός του προορισμός θα ήταν το Δίκωμο αρχίσαμε παρενοχλήσεις αντιπερισπασμού σε όλη την γραμμή Καραβά, Λαπήθου, Βασιλίας μέχρι τα Πάναγρα σε μια προσπάθεια να παρασύρουμε τις επιχειρήσεις προς τις Δυτικές περιοχές αφήνοντας τις Ανατολικές, πέραν του δρόμου Κερύνειας - Λευκωσίας όπου θα εκινείτο και θα κατέληγε ο Μάτσης, ανυποψίαστες και ανενόχλητες.

Όμως από τη σειρά των συλλήψεων και την εξέλιξη των ερευνών ήταν πλέον σαφές ότι άρχισε να ξετυλίγεται το νήμα ακλουθώντας τα ίχνη της διαδρομής και της κορύφωσης. Από το Κάρμι στον Άγιο Γεώργιο, στην Κερύνεια, στο Πέλαμπαϊς και τελικά στο Δίκωμο όπου κάποιο αόρατο χέρι τους οδήγησε στο σπίτι του Κυριάκου Διάκου όπου κατέληξε και τους υπέδειξε το χώρο του κρησφύγετου όπου κρύφτηκε μαζί με τους συναγωνιστές του Σοφιόπουλο και Κωσταρή που σήμαινε και το τέλος.

Σε αυτούς τους ηρωομάρτυρες συναγωνιστές μας που δοκιμάστηκαν στην κρίσιμη στιγμή και αποδείχθηκαν άξιοι επιλέγοντας τον αξιοπρεπή θάνατο αντί την παραδειγματική παράδοση οφείλουμε τον σεβασμό και τον θαυμασμό μας γιατί τιμούν πραγματικά την ιστορία και αποτελούν φωτεινό παράδειγμα για όσους θέλουν να ζουν ελεύθερα.

Πέραν όμως τούτου, ο Κυριάκος Μάτσης καταξιώθηκε στην συνείδηση όλων μας, υπήρξε ο αγωνιστής και ο άνθρωπος της μεγάλης αξιοπρέπειας και των περήφανων απαντήσεων.

Είναι αυτό ακριβώς που τον ξεχωρίζει και θέτει την σφραγίδα της ιδιαιτερότητας και ανωτερότητας της προσωπικότητάς του. Όταν απαντούσε κατά πρόσωπο στον Άγγλο Κυβερνήτη Χάρτινγκ που τον επισκέφθηκε στα ανακριτήρια των βασανιστηρίων της Ομορφίτας και τις γοητευτικές προσφορές του για να συνεργαστεί μαζί τους. **«Με προσβάλλεις, ου περί χρημάτων τον Αγώνα ποιούμεθα, αλλά περί αρετής»**, και γυρίζοντας την πλάτη εγκατέλειψε το χώρο της συνάντησης αφήνοντας τον Κυβερνήτη ξερό και άναυδο.

Κι όταν απαντούσε στους άγγλους στρατιώτες μέσα από το Κρησφύγετο στο Δίκωμο εκείνη την τελευταία δραματική και τραγική στιγμή που τον καλούσαν μέσω του Τούρκου διερμηνέα να παραδοθεί.

«Δεν παραδίδομαι, αν θα βγω θα βγω πυροβολώντας».

Δυστυχώς, με την απώλεια του Κ. Μάτση χάσαμε την πιο σημαντική, την πιο συγκροτημένη και ολοκληρωμένη προσωπικότητα του Αγώνα και στερηθήκαμε την πολύτιμη συμβολή της παρουσίας του για το μέλλον που την είχαμε τόσο μεγάλη ανάγκη.

Ασφαλώς δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι οι Άγγλοι αυτόν επέλεξαν από τα στελέχη της Οργάνωσης για να αρχίσουν συζήτηση μαζί του για εξεύρεση λύσης στο πρόβλημά μας ξεκινώντας από τα Κρατητήρια της Ομορφίτας, παρόλο που θεωρούσαν απαράδεκτη και προσβλητική την συμπεριφορά του απέναντι στον Κυβερνήτη όταν τον εξέθετε.

Και συνεχίζοντας αργότερα στα Κρατητήρια Κοκκινотριμιθιάς με πιο ουσιαστικούς και εντατικούς ρυθμούς προτού ακόμα δραπετεύσει.

Ούτε είναι τυχαίο ότι ακόμα και τον Ιούνιο του 1958 οι Άγγλοι σε αυτόν απευθύνθηκαν μέσω του τότε υπεύθυνου του Special Branch ζητώντας την προσωπική του παρέμβαση για κάποιο σύντομο διάξεδο ενόψει διαγραφόμενων δυσμενών εξελίξεων. Γιατί ακριβώς εκτιμούσαν ότι είχαν απέναντί τους ένα αξιόλογο άνθρωπο που ενέπνεε σεβασμό και εμπιστοσύνη, μια ηγετική προσωπικότητα τέτοιου επιπέδου που μπορούσαν να διαπραγματευτούν πολιτικά μαζί του.

Αυτό ακριβώς επιβεβαιώνει προσωπικά και ο ίδιος ο Χάρτινγκ μερικά χρόνια αργότερα. Λαμβάνοντας μέρος σε ένα Συνέδριο για τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο που γινόταν στο Λονδίνο, οι Κύπριοι που συμμετείχαν σε αυτό, εκμεταλλεύθηκαν την ευκαιρία να τον συναντήσουν, να συζητήσουν μαζί του και να τον ρωτήσουν διάφορα πράγματα.

Μεταξύ άλλων τον ρώτησαν αν υπάρχει οποιοσδήποτε Κύπριος που του έκανε ιδιαίτερη εντύπωση. Σύμφωνα με την μαρτυρία των συνομιλητών του, ο Χάρτινγκ σκέφτηκε ~~θα~~ λίγο και απάντησε: Yes, Kyriacos Matsis.

Εξάλλου δεν είναι άσχετο ότι οι συναγωνιστές μας που τον γνώρισαν, οι οικογένειες που τον φιλοξενούσαν το θεωρούσαν τιμή τους που τον είχαν μαζί τους και παρ' όλους τους κινδύνους και τις αγωνίες, έβλεπε την έκφραση της ικανοποίησης στο πρόσωπό τους απολαμβάνοντας κυριολεκτικά την παρουσία και την συντροφιά του.

Είναι αρκετό και πολύ χαρακτηριστικό να σας αναφέρω πώς αντιμετώπισα όταν έμαθα ότι σκοτώθηκε. ... «Κασετοφωνάκι, δεν έδιδαν μηνύματα ούτε πληροφορίες... λόγω τάχατες των κέρφιου...»

Ακίνητοι, αμίλητοι και προσηλωμένοι έμειναν οι συναγωνιστές του όταν έμαθαν τα τραγικά νέα του θανάτου του. Έβλεπαν μπροστά τους να περνούν σαν κινηματογραφική ταινία, διάφορες σκηνές και εικόνες από την παρουσία και τα λεγόμενά του.

Ταυτόχρονα όμως κατά βάθος αισθήματα υπερηφάνειας κατέκλυσαν τους συναγωνιστές του. Σαν να τον είχαν μπροστά τους και τον καμάρωναν, πραγματικό λεβέντη και πανάξιο ήρωα πλέον, επαληθεύοντας κατά τρόπο απόλυτο αυτά που πίστευε και αυτά που έλεγε.

Παράλληλα μια εσωτερική δύναμη έδινε περισσότερο θάρρος και αποφασιστικότητα για να συνεχίσουν έναντι πάσης θυσίας κι **αντλούμενοι** από το παράδειγμά του, σημαντικά στοιχεία που τους βοήθησαν να αντιμετωπίσουν απτόητοι όλους τους κινδύνους μέχρι τέλους. Πραγματικά ένα περιεργο συναίσθημα απόλυτα όμως δικαιολογημένο γιατί με όσα έζησαν κι άκουγαν από τον Κυριάκο Μάτση δεν μπορούσαν να διανοηθούν διαφορετική συμπεριφορά. Αν τελικά ανακοινωνόταν ότι ο Μάτσης είχε παραδοθεί και συλληφθεί ίσως να κατέρρεε μέσα ~~με~~ ^{ως} όλος εκείνος ο θαυμασμός και ο σεβασμός που είχα✓.

Θα έπρεπε πραγματικά να ζούσε αυτός ο άνθρωπος για να έβλεπα πώς θα αντιμετώπιζε τις μεταγενέστερες εξελίξεις και συμπεριφορές, ιδιαίτερα τα τραγικά γεγονότα του 1974, με το πραξικόπημα, την τουρκική εισβολή και την συνεχιζόμενη παράνομη κατοχή της μισής μας πατρίδας, στην οποία περιλαμβάνονται και επιλογές, στις οποίες ο Κυριάκος Μάτσης αγωνίστηκε και θυσιάστηκε.

Αφού δεν είναι πλέον μαζί μας, τουλάχιστον ας πάρουμε το πραγματικό μήνυμα από τον ιερό χώρο της ιερής του θυσίας του, τον σκλαβωμένο Πενταδάκτυλο, το οποίο κάτω από συνθήκες κατοχής δεν μπορεί ασφαλώς να είναι τίποτε άλλο, παρά μόνο μήνυμα αγωνιστικό και μήνυμα απελευθερωτικό.

Δυστυχώς εκεί που γραφόταν τότε μια ολόκληρη ιστορία τιμής, φορτωθήκαμε αργότερα ένα αβάστακτο βάρος **τόλμης** που μας καθιστά υπόλογους απέναντι στο χθες, αλλά ^{χωρίς} υπόχρεους για το αύριο και η ευθύνη μας βαρύνει.

Με την παράκληση όλων μας από εκεί που βρίσκεται να μην μας ξεχάσει, στέλνοντας τις ευχές και τις ευλογίες του για καλύτερες μέρες που τις έχουμε τόσο ανάγκη σε αυτή τη δύσκολη ιστορική δοκιμασία που διανύουμε για να αντέξουμε, να μπορέσουμε να συνεχίσουμε, παίρνοντας δύναμη και θάρρος, κουράγιο, πίστη και ελπίδα.

Αιωνία του η Μνήμη.